

kommunikasjon og samfunnskontakt
Postboks 243
8001 Bodø

Saksbehandler: Line Maria Stefansen
Hammerlund

Telefon direkte:

Vår dato: 27.06.2025

Vår referanse: 25/18128-3

Deres dato:

Deres referanse:

Høring - Luftforsvaret - søknad om opprettelse av permanent restriksjonsområde rundt Kolsås Base i Bærum kommune

1. Om høringen

Luftfartstilsynet gjennomfører med dette offentlig høring av søknad fra Luftforsvaret om opprettelse av permanent restriksjonsområde rundt Kolsås base i Bærum Kommune.

Høringsinnspill sendes til Luftfartstilsynet innen **1. oktober 2025** på e-postadresse postmottak@caa.no, og merkes med saksnummer 25/18128.

Høringen er åpen for alle. Vi ber om at høringsinstansene selv vurderer om høringen burde videreformidles til andre aktuelle interessenter, for eksempel om høringen burde legges ut for lokal kommunal høring før eventuell uttalelse gis.

Eventuelle spørsmål kan rettes til saksbehandler Line Maria Hammerlund, lsh@caa.no

2. Nærmere om søknaden og sakens bakgrunn

Luftforsvaret, org.nr 986105174 søkte i brev datert 01. april 2025 om etablering av et permanent restriksjonsområde over og rundt Kolsås base.

Et økt volum av droner sammen med annen luftfart, har gjort arbeidet med sikring av kritiske objekter vanskeligere. Ved å opprette restriksjonsområde vil utstrekning av forsvarets base bli mer synlig for alle luftromsbrukere og sikringsarbeid av anlegg og enheter forenkles da man har et definert område å forholde seg til.

Kolsås base opplever stadig overflygninger med småfly og helikopter, samt paraglidere på sommerhalvåret. Grunnet Kolsås bases betydning ser Forsvaret det som hensiktsmessig å opprette et stadig aktivt restriksjonsområde over og rundt basen for å hindre lufttrafikk.

For utstrekning, se vedlegg 1

3. Utredning av tiltaket

Regjeringens utredningsinstruks setter rammene for kartlegging av nye tiltak av den typen som opprettelse av restriksjonsområder vil være. Et minimumskrav er å besvare følgende seks spørsmål:

- Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?
- Hvilke tiltak er relevante?
- Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
- Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
- Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?
- Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?

Luftforsvaret har behov for å sikre sine kritiske objekter fra trusler. Ved å opprette et restriksjonsområde vil sikringsarbeidet av anlegg og enheter forenkles, da anleggets omfang vil bli mere synlig for alle luftromsbrukere og de vil ha et definert område å forholde seg til.

Hvilke tiltak er relevante?

Relevante tiltak for å beskytte den samfunnskritiske infrastrukturen vil kunne være å oppfordre aktører i luftfarten om å holde seg unna området, eller å legge ned et forbud om det samme. Det første vil kunne ivaretas gjennom å opprette såkalte fareområder, mens et restriksjonsområde vil ivareta behovet for et forbud.

Et restriksjonsområde kan innebære forbud mot spesifikk aktivitet, enten for angitte tidsrom eller med særskilte unntak og tilpasninger. I foreliggende sak anser Luftfartstilsynet at opprettelse av et restriksjonsområde er det sikreste alternativet for å beskytte samfunnskritisk infrastruktur i området. Luftfartstilsynet kan opprette restriksjonsområder med hjemmel i forskrift av 14. desember 2021 nr. 3530 om luftromsorganisering §§ 17 og 22, jf. luftfartsloven § 9-1 a. Restriksjonsområder opprettes i form av forskrift, jf. forskrift om luftromsorganisering § 4, første ledd.

Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltaket?

Opprettelse av et permanent restriksjonsområde i det aktuelle luftrommet er først og fremst prinsipielt utfordrende ved at det innebærer at luftrommet, som i utgangspunktet er fritt til bruk for alle, ikke lenger vil være tilgjengelig for andre aktører som ønsker å bruke luftrommet. Med økende antall luftromsbrukere og stadig flere restriksjoner, ser vi at tilgangen til luftrom blir begrenset. Luftfartstilsynet er veldig bevisst på at de forskjellige brukernes behov må veies

nøye opp mot hverandre. I denne saken ser vi at søkers behov for å sikre kritisk infrastruktur vil veie tyngst.

Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?

Det foreslåtte tiltaket er opprettelse av et permanent restriksjonsområde. Virkningene vil derfor være permanent.

De positive virkningene av tiltaket er først og fremst at restriksjonsområdet vil kunne sette Luftforsvaret i stand til å ha kontroll på luftrommet over Kolsås base og på den måten sikre kritisk infrastruktur.

At det etableres et restriksjonsområde vil redusere risikoen for at uvedkommende uforvarende opererer luftfartøy i området, da utstrekning og høyde på området vil være publisert i AIP Norge. Luftfartstilsynet forventer at på lengre sikt vil informasjon om området også gjøres tilgjengelig i formater og på plattformer som er lettere tilgjengelig for luftromsaktører, da spesielt det ubemannede luftfartssegmentet.

Negative virkninger av tiltaket er at den frie ferdselen i luftrommet begrenses. Det kan også føre til at aktører som har særskilte planer eller behov som ikke er kjent for Luftfartstilsynet, får avskåret disse som følge av restriksjonene i luftrommet.

Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?

Forutsatt at det ikke avdekkes vektige motforestillinger mot opprettelsen av restriksjonsområdene, anbefaler Luftfartstilsynet samlet sett at området opprettes.

Luftfartstilsynet foreslår derfor at det fastsettes en forskrift om opprettelse av et permanent restriksjonsområde slik det er søkt om. Utkast til forskrift er vedlagt dette høringsbrevet.

Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

Forutsetningene for en vellykket gjennomføring er at alle luftfartøy, som ikke har fått særskilt tillatelse eller er unntatt fra å følge restriksjonene i området, retter seg etter det flyforbudet som forskriften fastsetter.

Vår dato
27.06.2025

Vår referanse
25/18128-3

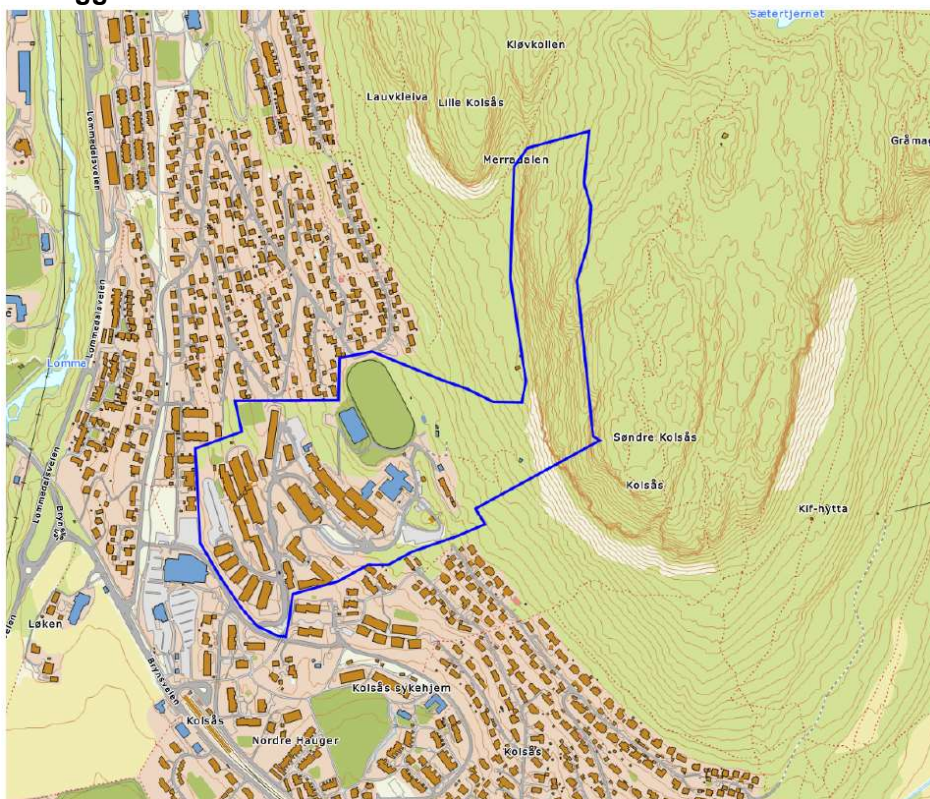
Med vennlig hilsen

Peder Nils Langstøyl Bjørneset
flysikringsinspektør, fagansvarlig tilsyn
flysikringsseksjonen

Line Maria Hammerlund
flysikringsinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur.

Vedlegg1:

Områdets koordinater: 0 – 1500ft AMSL

5955.2N-01030.6E

5955.2N-01030.4E

5955.2N-01030.4E

5955.2N-01030.4E

5955.2N-01030.2E

5955.1N-01030.2E

5955.1N-01030.1E

5955.1N-01030.1E

5955.0N-01030.1E

5955.0N-01030.1E

5955.0N-01030.2E

5954.9N-01030.2E

5954.9N-01030.2E

5954.9N-01030.3E

5954.9N-01030.3E

5955.0N-01030.3E

5955.0N-01030.4E

5955.0N-01030.4E

5955.0N-01030.5E

5955.0N-01030.5E

5955.0N-01030.6E

5955.0N-01030.6E

5955.1N-01030.6E

5955.1N-01030.9E

5955.1N-01030.9E

5955.3N-01030.8E

5955.3N-01030.8E

5955.3N-01030.8E

5955.4N-01030.8E

5955.4N-01030.8E

5955.4N-01030.7E

5955.4N-01030.7E

5955.4N-01030.7E

5955.4N-01030.7E

5955.3N-01030.7E

5955.2N-01030.7E

5955.2N-01030.7E

5955.2N-01030.7E

5955.2N-01030.6E